

Het Gentse Stadsarchief in de middeleeuwen

De groei van stedelijke centra in middeleeuws Vlaanderen ging samen met het verkrijgen van vorstelijke charters waardoor aan de stad vrijheden en bevoegdheden toegekend werden. In ruil voor gunsten aan de vorst, dwongen middeleeuwse steden voorrechten af. Deze charters werden zorgvuldig en veilig achter slot en grendel bewaard. Ze waren immers het product van moeizame onderhandelingen tussen de stad enerzijds en de Franse koning, de graaf van Vlaanderen of de Bourgondische hertog anderzijds. Ze vormden de basis voor de verregaande stedelijke autonomie en waren daarom van uitzonderlijk grote waarde. Ze werden

vaak vele malen in cartularia overgeschreven omdat deze veiliger en eenvoudiger te raadplegen waren dan de gevoelige originelen.

DE BRAND VAN 1176

De stedelijke archieven zouden tijdens het bewind van Filips van de Elzas (1168-1191) door brand zijn getroffen. Die brand vond vermoedelijk plaats in 1176 en legde een groot deel van Gent in de as. Hierbij gingen ook de archieven van de schepenen verloren. Dit zou verklaren waarom er voor de dertiende eeuw nauwelijks stedelijke oorkonden in

Inventaris van 1432 in de inhoudstafel van het Witteboek (Oud Archief, reeks 93bis, nr. 1, ff 223v-224r).

origineel (dus als charter) bewaard gebleven zijn. Gent eiste van graaf Filips de vernieuwing van de verloren gegane privileges. De graaf weigerde echter omdat die niet meer overeenstemden met de toenmalige situatie en de stad ze in het verleden meermaals niet gerespecteerd had. Uiteindelijk haalden de Gentenaars hun slag toch thuis en verkregen ze de zogenaamde Grote Keure.

Voor de twaalfde en dertiende eeuw is de bewaarplaats van het stedelijk archief moeilijk te bepalen. Enkele auteurs opperen het bestaan van een houten belfort, anderen suggereren de toren van de Sint-Niklaaskerk of het (oudste) schepenhuis aan het Emile Braunplein. Enige bewijsvoering voor deze stellingen ontbreekt echter. In laatmiddeleeuwse archieven werd vaak een onderscheid gemaakt tussen de waardevolle oorkondenschat en de lopende administratie. Mogelijk werd een deel van het archief in de twaalfde en dertiende eeuw gewoon op de griffies van de schepenbanken bewaard.

BIJ DE MINDERBROEDERS

Over de bewaarplaats van stedelijke documenten aan het einde van de dertiende eeuw kunnen we met grotere zekerheid uitspraken doen aan de hand van randnotities in stadscartularia en aantekenin-

Secret in het Belfort. Foto van Edmond Sacré, omstreeks 1900 (SCMS_FO_324)

gen in de stadsrekeningen. In oudere stadscartularia duiken meermaals verwijzingen op naar stadsdocumenten die in het Minderbroederklooster bewaard werden, bijvoorbeeld *de beseghelde brief leeght ten frermineuren*. Daaruit kunnen we afleiden dat waardevolle documenten in de veertiende eeuw door het *college der XXXIX* werden toevertrouwd aan de franciscanen in Gent, mogelijk omwille van onrust in de stad. Zoals de meeste bedelorden stonden zij op goede voet met de stedelijke overheid. Dit klooster bevond zich op de plaats van het huidige (oude) Gerechtshof op het Koophandelsplein.

Daarnaast lagen sommige waardevolle oorkonden *int forchier*, de zegelkist waarin het stadszegel – ook wel Sint-Janszegel genoemd – bewaard werd. Dit maken we op uit enkele aantekeningen in het Groeneboek: *die leecht in de zeghelkiste int forchier bi den groete zeghele vander stede*. De Keure van Gwijde van Dampierre (8 april 1297) stelde dat het stadszegel bewaard moest worden in *sekere stede, ende dien salmen besluiten met VI slotelen*. Van deze zes sleutels werden er drie toevertrouwd aan elk van de drie schepenbanken der XXXIX en de overige aan *drie goede lieden*.

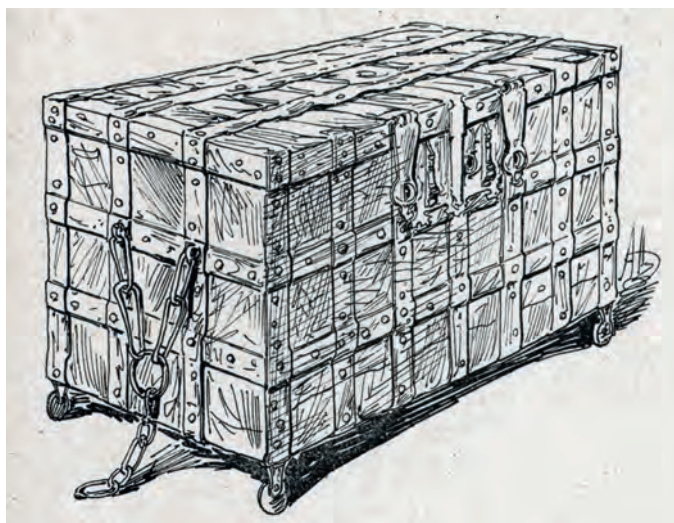
NAAR HET BELFORT

In 1401 werden de documenten naar het Belfort verplaatst. In een zestiende-eeuws memorieboek staat volgende passage te lezen bij het schepensjaar 1401-02: *Item, in dit jaer ende schependom waren de privilegien deser stede ghehaelt te fremineuren, daer sy langhe ghelegghen hadde, ende waren alder eerst ghebracht ende gheleyt in 't secreet onder 't belfroet*. Het Belfort als symbool van stedelijke autonomie en trots was de uitgelezen plaats voor de zorgvuldige bewaring van privileges. Daar werd de onderste, gewelfde zaal al snel het *secreet* genoemd, naar de strenge beveiligingsmaatregelen die er van kracht waren. De drie sleutels van elke dubbele deur werden verdeeld onder de baljuw, de voorschepen van de Keure en de voorschepen van Gedele. De toegang tot het *secreet* werd hierdoor sterk gelimiteerd: enkel met de toestemming van deze drie personen was het archief toegankelijk. Voor de archiefbewaarplaats gebruikte men ook wel het woord *tresorie*, wat zoveel betekent als schatkamer. Volgens de zeventiende-eeuwse kroniekschrijver Justus Billet was rond het secreet een houten galerij gebouwd van waarop de schepenen konden toezien hoe oorkonden geïnspecteerd werden. Deze ruimtelijke inrichting van de archiefbewaarplaats was gericht op veiligheid en geheimhouding.

De oudste inventaris van het stadsarchief van Gent dateert uit 1432 en werd in tweevoud opgesteld (*te makene twee registeren, dien eenen rustende in de voorseide tresorye ende den anderen bij den registers van den ballynghen*). Geen van beide originele exemplaren is bewaard gebleven, we kennen deze inventaris enkel via afschriften in verscheidene stadscartularia en latere inventarissen waarin deze 'basisinventaris' werd overgenomen en aangevuld met nieuwe stukken. Het is waarschijnlijk niet toevallig dat in 1432 opdracht gegeven werd tot het vervaardigen van deze inventaris. In dit jaar werd een stedelijke ordonnantie ter bestrijding van corruptie door ambtenaren uitgevaardigd en twee vooraanstaande politieke figuren werden gedood tijdens woelig stedelijk protest. De inventaris vermeldt de wanorde en chaos waarin de documenten zich bevonden: *de privileges en munimenten [hadden] niet gheleghen bij zo goede ordonnacien dat men ghereedelic hadde gheweten te vindene tguent dat men gheerne ghevonden hadde*. Om deze situatie te verbeteren, werden alle stukken gevisiteerd door een commissie waarin de *Drie Leden* vertegenwoordigd waren. Zij beschreven alle archivalia en verdeelden ze over achttien verschillende laden (in kisten of in een kast), gemerkt met de letters van het alfabet. De oorkonden werden min of meer thematisch gegroepeerd, bijvoorbeeld rond auteurs, politieke gebeurtenissen en verworven rechten of goederen. Vermoedelijk bestonden er daarnaast nog diverse kleine archiefkoffers, waarvan er een te bewonderen is in het Belfortmuseum. De drie sloten en de kettingen waarmee een dergelijke kist in de vloer verankerd werd, zijn nog aanwezig.

Ook in de stadsrekeningen van het jaar 1431-32 vernemen we enkele details over deze eerste inventarisatie van het archief. Enkele timmerlieden werden betaald voor het herstellen van de ingang van het *secret* en een smid voor het smeden van ijzeren letters op de ladekast. Zowel de commissie die toezicht hield op *het oversien van de privilegien* als de twee klerken die de inventaris opstelden, meester Lodewijk van der Eecken en Inghelram Hauweel, kregen een vergoeding.

In de tweede helft van de vijftiende eeuw en de eerste decennia van de zestiende eeuw bleven de archieven bewaard in het Belfort. Toch betekent dit niet dat deze documenten geen actieve rol meer speelden in de stedelijke politiek of in de woelige relatie tussen de stad en de Bourgondische hertog. Meermaals werden tijdens opstanden documenten uit het archief bovengehaald, onderzocht, voorgelezen aan het volk en soms zelfs publiekelijk vernietigd.

Archiefkoffer uit 1332, afkomstig uit het Belfort. Tekening door Armand Heins, 1900 (*Inventaire Archéologique de Gand*, p. 183)

Het jaar 1540 betekende echter het einde van het Gentse Stadsarchief in zijn middeleeuwse vorm. Ter bestraffing van de Gentse opstand vaardigde Keizer Karel V de *Concessio Carolina* uit. De sleutels van het secret moesten ingeleverd worden. Hij sloeg de privileges aan die zich daar bevonden en liet die overbrengen naar het archief van de Rekenkamer van Rijsel. Dit was een zeer ingrijpende gebeurtenis, niet enkel voor de Gentse archieven, maar voor de gehele maatschappelijke en politieke structuur. Het vernietigen of confisqueren van oude voorrechten en privileges ondermijnde toekomstige machtsaanspraken van de stad, wat meteen de verklaring vormt waarom Karel V voor deze aanpak koos. Een eerste lading charters keerde echter al snel terug, maar dit betrof vooral politiek 'ongevaarlijke' documenten, die wel van belang waren voor het dagelijkse leven en praktische bestuur van de stad. De ijzeren koffer waarin deze terugkwamen, staat vandaag in het Belfortmuseum. Karel V wenste zijn greep op het stadsbestuur te verstevigen. Daarom zorgde hij ervoor dat vanaf 1540 de baljuw van Gent, als zijn vertegenwoordiger, een eigen sleutel van het secret ontving. In 1578, tijdens het Calvinistische bewind, kwamen heel wat privileges terug naar Gent en werden ze opgeborgen in het Stadhuis. Vanaf 1633 deed het secret dienst als bewaarplaats voor het archief van de Sint-Michielsgilde.

Tineke Van Gassen
Vakgroep Geschiedenis, Universiteit Gent

De identiteit van de ambachtsman in het laatmiddeleeuwse Gent

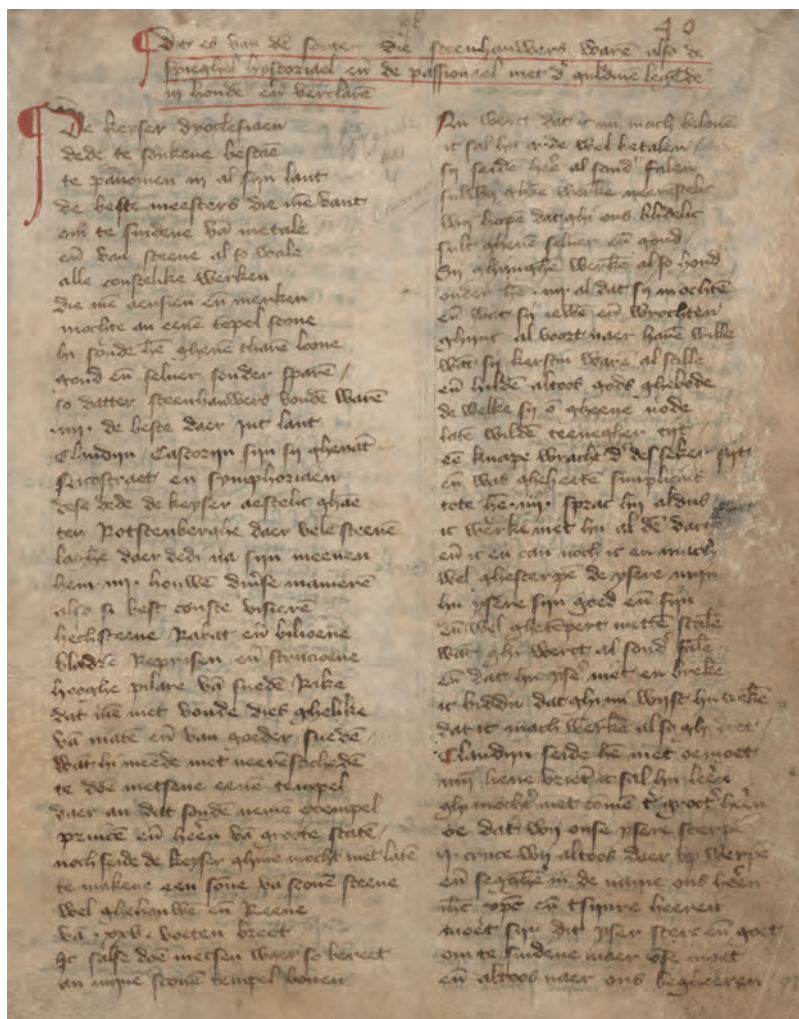
Gent was niet alleen de grootste stad in middeleeuws Vlaanderen met een beroemd rebels karakter. Ze is vandaag nog steeds bekend als bewaarplaats van fantastisch middeleeuws bronnenmateriaal. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat Gent al door generaties historici grondig werd onderzocht. De studies van de vijftiende- en zestiende-eeuwse ambachten behandelde tot hiertoe hun economische macht, hun politieke invloed en hun sociaal karakter als ‘gesloten’ of ‘elite’-groepen. Sommige ambachten vormden ook het onderwerp van detailstudies. Mijn onderzoek bouwt verder op dat van talrijke voorgangers, onder wie Johan Dambruyn, Peter Arnade, Wim Blockmans, Marc Boone, Catha-

rina Lis en Hugo Soly, en richt zich in het bijzonder op het culturele aspect van het ambachtsleven. De bedoeling is om de leden van de ambachten beter in beeld te krijgen en om beter te begrijpen hoe zij zichzelf als groep zagen in het laatmiddeleeuwse Gent.

Met het huidige onderzoek wil ik de devotionele praktijk en de feesten van ambachten analyseren in de hoop zo een beter inzicht te verkrijgen in het zelfbeeld van de ambachten en het beeld dat zij van zichzelf ophingen in de middeleeuwse stad. Ik maak hiervoor gebruik van uiteenlopende bronnen van verschillende ambachten: inventarissen van de kapel van de wagenmakers, lijsten met doodschulden van het ambacht van de vleeshouwers, teksten van gebeden en missen van de smeden. Ook literatuur voortgebracht door metselaars geven een inzicht in het religieuze leven dat in elk ambacht een belangrijke rol speelde, net zoals de vele verwijzingen naar en afbeeldingen van patroonheiligen. Archiefbronnen zoals rekeningen, ledenlijsten, lijsten van overleden leden en ambachtskeuren kunnen een licht werpen op de banden tussen de ambachtsleden onderling en op de waarden die elke individuele ambachtsman verbond met zijn ambacht.

TWEE GEDICHTEN

Tijdens de zomer van 2013 kon ik, dankzij een Santander-beurs, de ambachtsregisters van de Gentse metselaars, bewaard in het Stadsarchief (Oud Archief, reeks 177, nr. 1) en in het STAM (permanente bruikleen van het Stadsarchief, Oud Archief, reeks 177, nr. 2) bestuderen. In het eerste register stootte ik totaal onverwacht op twee gedichten, opgetekend tussen de namen van nieuwe leden, een inventaris van de kapel en aantekeningen over overleden ambachtslieden. De gedichten werden in 1420 geschreven door kapelaan Lieven Kindekin die zich hiervoor inspireerde op *Spieghel Historiael* en de *Legenda Aurea*. Ze werden weliswaar reeds eerder gepubliceerd in enkele lokale heemkundige tijdschriften, maar werden nog nooit aan een grondig onderzoek onderworpen. De gedichten zijn ingenieus opgebouwd en leren zowel iets over de manier waarop de teksten naar voren werden ge-

Gedicht geschreven door Lieven Kindekin in het ambachtsregister van de metselaars, 1420 (Oud Archief, reeks 177, nr. 1, f° 40)

bracht als over de waarden die de ambachten koesterden. De teksten waren niet bestemd om in het openbaar te worden voorgedragen, maar voor intern gebruik binnen het ambacht.

Het ene gedicht handelt over Sint-Nazarius en Sint-Celsus, minder bekende martelaren uit het tijdperk van keizer Nero (1ste eeuw na Christus). Het andere gedicht – het meest interessante van de twee – verhaalt over de Vier Gekroonde Martelaren, de patroonheiligen van het ambacht. Het stelt *Claudijn*, *Castorijn*, *Nicostraet* en *Symphoriaen* (in de zeventiende-eeuwse illustraties aangeduid als Severinus, Severianus, Carpiophorus en Victorinus) voor als de ideale metselaars. Ze steunen elkaar en hun collega's-metselaars om een andere ambachtsman, Simplicius, tot het christendom te bekeren. Ze doen dit door over hun God te vertellen en door het demonstrenen van hun vaardigheden, die – zo suggereert het gedicht – hen door God gegeven zijn. Claudijn richt zich tot Simplicius met de woorden: *mijn lieve vrie(n)t ic sal hu le(e)ren*, waarmee hij de onderlinge band tussen ambachtslieden benadrukt. Bij herhaling prijst het gedicht de vaardigheid van de Vier Gekroonde Martelaren:

*Dat woud'mochten niet vertellen
Dat sij wrochten hute steene
Wat so edelic ende so reene.*

De vaardigheid van de metselaars wordt opgemerkt door de Romeinse keizer Diocletianus (4de eeuw na Christus), die hen de opdracht geeft om een nieuwe heidense tempel te bouwen. De metselaars slagen hierin op indrukwekkende wijze. Vervolgens draagt de Romeinse keizer hen op om *Asclepium mijne afgod* te aanbidden, maar dit weigeren ze. Hierop worden de metselaars ondervraagd en in lange monologen lichten ze hun geloof in Christus en zijn Moeder Maria toe. Deze geloofsbekentenis leidt tot hun marteling, die in het gedicht in detail wordt beschreven:

*doet hem v haer cleede' huut
en naect ghebonden up haer huut
salmense gheeselen met scorpioene
en slaense wreedelic en coene
duer haer vleesch tote in de beene
dat me' an haren lijve reene*

Nadat ze geslagen en gemarteld zijn met hun eigen werktuigen (dit zijn vermoedelijk ook de attributen waarmee de heiligen worden afgebeeld in de miniatuur) en beschuldigd zijn van een duivelse moord, worden de martelaren verdronken in loden kisten.

Miniatuur van de Vier Gekroonden, patroonheiligen van de metselaars, in het ambachtsregister, 1622 (Oud Archief, reeks 177, nr. 2)

Na 52 dagen worden hun lichamen op wonderbaarlijke wijze ontdekt door een zekere Nicodemus, vermoedelijk ook een lokale metselaar, die hen een fatsoenlijke begrafenis bezorgt. De gedichten hebben een choquerende inhoud, wat ervoor zorgt dat ze beklijven en dat de onderliggende boodschap beter blijft hangen, namelijk welke idealen van geloofsijver en loyauteit nastrevenswaardig waren. De metselaars blijven de opdrachten van de keizer uitvoeren tot hij hen opdraagt om God te verloochenen. Gehoorzaamheid is zeker een belangrijke waarde, maar gehoorzaamheid aan wereldlijke heersers heeft zijn grenzen. De metselaars helpen elkaar om een heidense beroepsgenoot te bekeren – een beeld om de gemeenschapszin en de solidariteit binnen de beroepsgroep in de verf te zetten. Hun vaardigheden worden door iedereen, zelfs heidenen, hooggeschat en erkend. Dit beeld benadrukt het prestige en de macht van (het ambacht van) de metselaars.

Of hoe een historisch onderzoek dat peilt naar bijstand, solidariteit en devotie totaal onverwacht enkele literaire bespiegelingen kan teweegbrengen.

Laura Crombie
Department of History,
Centre for Medieval Studies, University of York

Stedelijke politieke elites in transitie: het zestiende- eeuwse Gent als casus

Hoewel Gent sinds lang bijzondere aandacht heeft gekregen in het onderzoek naar de Bourgondisch-Habsburgse contreien, met onder andere studies van Marc Boone, Jelle Haemers, Johan Decavele en Johan Dambruyne, zijn er nog steeds veel fascinerende vraagstukken die op een antwoord wachten. Een van die onderbelichte thema's is een studie naar de Gentse politieke elite in de zestiende eeuw.

Waar de middengroepen recent nog in beeld gebracht zijn door de studie van Johan Dambruyne, zal ik in mijn doctoraat focussen op de poorterij en de 'nieuwe stadsnotabelen', om op die manier een uitermate volledig beeld van het sociaal-politieke weefsel in de Arteveldestad te schetsen. Zestiende-eeuws Gent is een uiterst interessante casus om politieke elites te bestuderen, aangezien de periode tussen 1500 en 1600 gekenmerkt wordt door een aantal fundamentele veranderingen in de toenmalige stedelijke maatschappij. Ten eerste werd het politieke kader in Gent grondig hertekend door de Concessio Carolina (1540), die het middeleeuwse

politieke systeem van de Drie Leden verving door een politieke omkadering waarmee keizer Karel V en zijn opvolgers meer vat hadden op de rebelse stad. Ten tweede maakte Gent tijdens de zestiende eeuw op economisch vlak zowel een periode van groei (1500-1560) als van neergang (1560-1600) mee. Ten derde werd Gent gekenmerkt door toenemende religieuze spanningen, die tot uiting kwamen in de Beeldenstorm (1566) en de kortstondige Calvinistische Republiek (1577-1584).

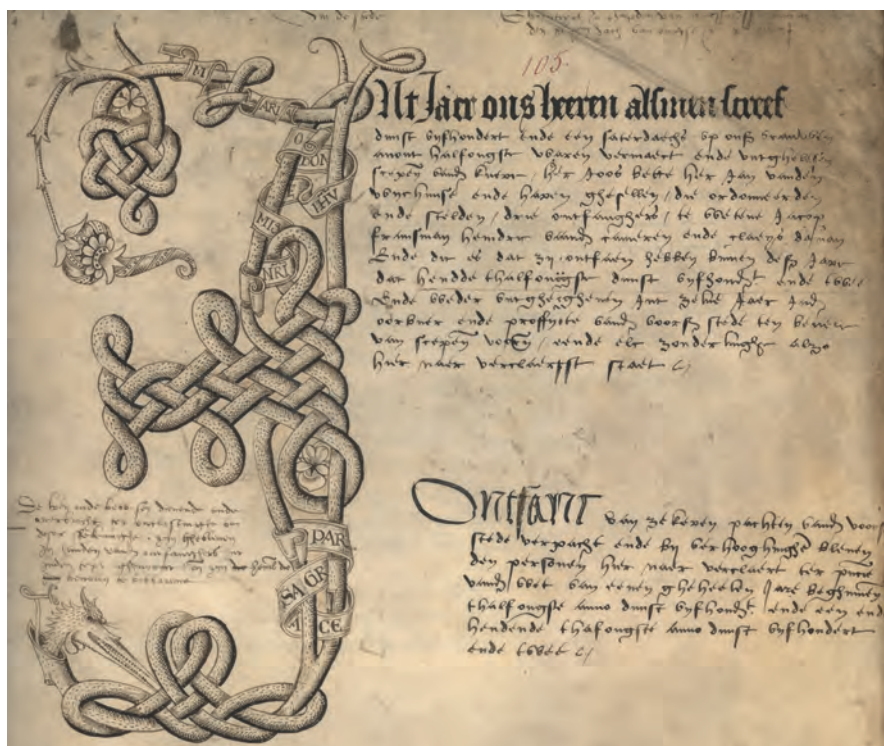
VRAAGSTELLING

Deze drie fundamentele transformaties leidden ertoe dat een groot deel van de heersende politieke families verdween uit de Gentse schepenbanken, terwijl dit terzelfdertijd enorme kansen creëerde voor politieke nieuwkomers. Vertrekkend uit deze vaststelling zal ik onder begeleiding van professor Frederik Buylaert (Vrije Universiteit Brussel) en professor Anne-Laure Van Bruaene (Universiteit Gent) twee hoofdvragen beantwoorden in mijn doctoraatsstudie. Enerzijds zal ik nagaan hoe de Gentse politieke elite hervormd werd door de diverse maatschappelijke veranderingen. Anderzijds wil ik schetsen hoe de gevestigde families omgaan met deze transformaties.

BRONNEN UIT HET STADSARCHIEF

Het Gentse Stadsarchief bevat een schat aan bronnen om het sociaaleconomisch profiel van deze Gentse politieke elites te reconstrueren. Vooral de registers van de schepenen van de Keure (reeks 301) en die van Gedele (reeks 330) zullen hierbij van pas komen, aangezien die het mogelijk maken om de huwelijksstrategieën en investeringspatronen van de Gentse politieke elite te achterhalen. Tenslotte zullen ook de stadsrekeningen (reeks 400) bestudeerd worden, aangezien die onder andere een inzicht bieden in de vergoedingen die de Gentse politieke elites kregen voor hun activiteiten in de schepenbanken.

Jelten Baguet
Vrije Universiteit Brussel (VUB)

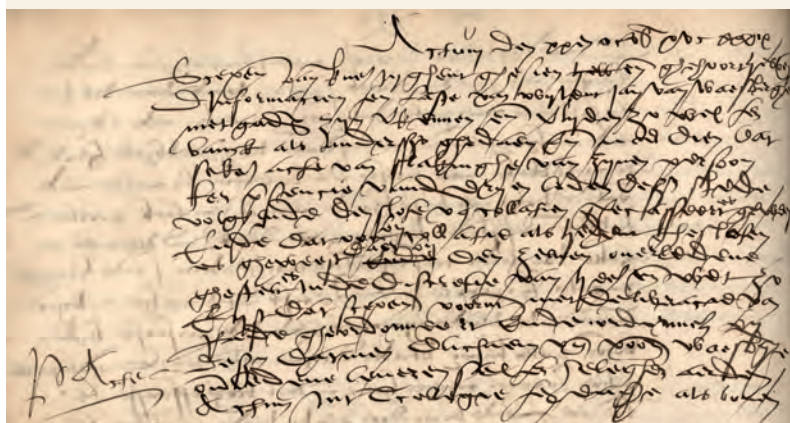

Versierde initiaal in de stadsrekening van 1501 (Oud Archief, reeks 400, nr. 35, f° 105r)

Je charter of je leven!

Hoeveel was (het terugvinden van) een charter waard? Een mensenleven? In tijden van opstand kon de prijs van een oorkonde wel eens zo hoog oplopen, als het document voor de rebellen zo belangrijk was dat ze er alles voor over hadden om het in handen te krijgen. Een notoir voorbeeld is de Koop van Vlaanderen – een oorkonde die overigens nooit heeft bestaan!

Om te begrijpen waarover het gaat, moeten we terug naar het jaar 1539. Toen weigerde de Stad Gent om haar aandeel in een nieuwe oorlogsbelasting te betalen. Het gevolg kennen we: Karel V trok

Na zijn overlijden in het Chastelet krijgt de vermeende verrader Jan Van Waesberghe toch de gunst om te worden begraven in gewijde grond (Oud Archief, reeks 214 (Bouc van den crime), nr. 2, f° 132v, 20 oktober 1539)

alle Gentse privileges in, hij gaf de opdracht om het Spanjaardenkasteel te bouwen en hij bestrafte zijn stad zowel financieel als symbolisch. Maar hoe was het zover kunnen komen en welke rol speelde het bewuste charter in het verzet van de Gentenaars? Het was Lieven Borluut, telg van een voornaam Gents patriciërs geslacht, die de lont aan het kruivat stak. Hij verspreidde het bizarre gerucht dat ooit, in een ver verleden, de graaf van Vlaanderen tijdens het dobbelspel met de graaf van Holland zijn graafschap zou verspeeld hebben. Op initiatief van de familie Borluut zouden de Gentenaars toen het geld bijeen gebracht hebben om het graafschap terug te kopen en als dank hiervoor zou de Vlaamse graaf de Gentenaars voor eeuwig vrijstelling van belastingen gegeven hebben. Conclusie: de Gente-

naars hoefden die oorlogsbelasting helemaal niet te betalen!

Restte er enkel nog om het privilege in kwestie terug te vinden tussen de andere stadscharters in de thesaurie van het Belfort. Maar dat bleek een heikele klus: het charter was onvindbaar! De zondebokken waren echter gauw gevonden: de schepenen en ambachtsdekens van het schepenjaar 1536-37, die destijds 'heimelijk' met de oorlogsbelasting hadden ingestemd en die ook de stedelijke privileges in het Belfort hadden 'gevisiteerd', moesten wel de *Koop van Vlaanderen* uit de archiefkamer hebben gestolen! Sommige van die oud-wethouders, die al 'nattigheid' voelden, waren uit voorzorg de stad ontvlucht. Maar twee anderen, die in Gent waren gebleven, werden op 19 augustus 1539 gearresteerd.

Een van hen was de 75-jarige Lieven Pien, overdeken van de kleine neringen in 1536-37. De bejaarde man werd gearresteerd voor zijn deur, overgebracht naar het Gravensteen en daar verschillende dagen ondervraagd op de pijnbank. Hoewel hij alle aantijgingen bleef ontkennen en er – uiteraard – geen bewijs van zijn schuld opdook, werd hij door de zittende schepenen toch ter dood veroordeeld. Verminkt en gebroken door de foltering moest Pien naar het schavot op het Sint-Veerleplein worden gedragen, waar hij publiekelijk werd onthoofd. Een ander slachtoffer van de heksenjacht – wat vrij letterlijk te nemen was: Lieven Pien werd ook van toverij beschuldigd – op charterdieven was de metselaar Jan van Waesberghe. Deze politicus, die de voorgaande jaren schepen van de *keure*, thesaurier en ambachtsdeken was geweest, stierf in de stadsgevangenis aan de Korenmarkt op 18 oktober 1539, mogelijk eveneens aan de gevolgen van de 'bijzondere ondervragingstechnieken' van de Gentse opstandelingen. Woelige tijden, dat zeker, waarin je beslist geen stadsarchivaris zou willen geweest zijn!

Guy Dupont
Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie en
Stadsarchief

Helpende handen welkom!

In het vorige nummer van @rchieflink kon u al lezen dat het Stadsarchief recent gestart is met een nieuw project rond de bewaring, ontsluiting en digitalisering van tekstaffiches uit de Eerste Wereldoorlog. Intussen is een frisse ploeg van vijf vrijwilligers (Geert, Ingrid, Marc, Marleen en Rita) aan de slag gegaan met de collectie aanplakbrieven uit het Stadsarchief (reeks M, nummer 33). Een duizendtal affiches, die tot nog toe opgeplooid of opgerold werden bewaard, worden nu stuk voor stuk ontplooid, gevlaakt en in transparante melinex hoezen opgeborgen. Vervolgens worden de affiches gedigitaliseerd met 'onze' nieuwe A0-scanner – uit testen bleek trouwens dat dit perfect in de melinex verpakking kan gebeuren. Ten slotte worden de bestaande archiefbeschrijvingen gecontroleerd en indien nodig aangevuld.

Lezers die zin hebben om mee te werken aan dit boeiende erfgoedproject en die hiervoor een beetje tijd kunnen vrijmaken (of die mensen kennen die hiervoor interesse hebben), zijn van harte welkom om onze vrijwilligersploeg te komen versterken.

Vrijwilligers aan de slag met de tekstaffiches van de Eerste Wereldoorlog

Binnenkort starten we trouwens met een tweede project, waarvoor we eveneens helpende handen zullen nodig hebben. In de aanloop naar de herdenking van 200 jaar Verenigd Koninkrijk der Nederlanden in 2015 wil het Stadsarchief haar bekende en unieke collectie Wynants onder handen nemen. De 130 aquarellen met zichten op het pre-industriële Gent (1820-1823), geschilderd door (of toegeschreven aan) de Hollandse soldaat Jan Joseph Wynants en aangekocht door Pierre Jacques Goetgebuer, verdienen een betere bewaring, digitalisering en ontsluiting. Een vrijwilligersproject bij uitstek voor liefhebbers van pittoreske stadsgezichten!

Guy Dupont
Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie en Stadsarchief

Inhoud

- 1 Het Gentse Stadsarchief in de middeleeuwen
- 4 De identiteit van de ambachtsman in het laatmiddeleeuwse Gent
- 6 Stedelijke politieke elites in transitie: het zestiende-eeuwse Gent als casus
- 7 Je charter of je leven!
- 8 Helpende handen welkom!

Colofon

@rchieflink is de driemaandelijkse nieuwsbrief van 't Archief. Gent on Files (GOF), de vriendenkring van het Stadsarchief van Gent

Het abonnement is begrepen in de lidmaatschapsbijdrage van de vzw: 18 euro individuele leden, 20 euro gezin, 30 euro steunende leden en 250 euro ereleden.

Een los nummer kost 5 euro.

Rekeningnummer:

IBAN: BE31 0003 2520 7755 BIC: BPOTBEB1

Contactgegevens GOF

De Zwarte Doos, Dienst Stadsarcheologie en Stadsarchief
Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge

Tel. (09) 266 57 60

E-mail: stadsarchief@gent.be

Web: www.gentonfiles.be

Coördinatie en eindredactie

Guy Dupont, Pieter-Jan Lachaert,
Marie Christine Laleman, Valérie Meillander,
Piet Veldeman

Foto's en illustraties

Georges Antheunis, Storm Calle, Peter Steurbaut

Ontwerp logo

Erika Vanderstockt

Verantwoordelijke uitgever

Piet Veldeman, Ooistraat 10, 9041 Oostakker

Vormgeving

Candace Verbeke

Druk

NV Drukkerij Verbeke, Gent

ISSN - nummer: 1376-2966